

Jūrmalas aizsardzības biedrības pētījums par pašvaldību vēlēšanu regulējumu Eiropas Savienības valstīs (pilns)

Valsts	Vispārīgs apraksts	Vēlētāju apvienības (VA)	Individuālais kandidāts (IK)	Partiju, VA un IK papildu nosacījumi	Finansēšana	Pašvaldību referendumi
Igaunija	Igaunijas pašvaldību vēlēšanu likuma 6. nodaļā ir noteikti 3 veidi, kā kandidāti var kandidēt pašvaldību vēlēšanās ¹ : <ul style="list-style-type: none"> – politiskas partijas; – vēlētāju apvienības; – individuālie kandidāti. 	Atļauts (31 ¹ . pants). VA ir definēta kā privāttiesiska sadarbība starp igauņu pilsoņiem un Eiropas Savienības pilsoņiem, kuri ir tiesīgi piedalīties vēlēšanās.	Atļauts (32.pants). Likums nosaka, ka IK ir jebkura persona, kurai nav noteikti ierobežojumi kandidēt pašvaldību vēlēšanās, var vēlēšanu reģistrācijā sevi pieteikt kā IK. 32.panta otrajā daļā ir noteikts tikai viens ierobežojums IK, proti, šis kandidāts var tikt pieteikts tikai vienā vēlēšanu apgabalā, proti, nevar kandidēt vairākās pašvaldībās.	VA un IK nav īpašu nosacījumu.	Politisko partiju likuma 12 ² . pants ² nosaka, ka aizdevumus politiskajai partijai var sniegt tikai kredītiestādes, turklāt aizdevumu var nodrošināt tikai ar politiskajai partijai piederošu īpašumu un galvnieks var būt tikai kāds no politiskās partijas locekļiem. 12 ³ . pants nosaka ierobežojumus ziedojumiem (var teikt arī finansēšanas ierobežojumiem), proti, aizliegts: <ul style="list-style-type: none"> - saņemt ziedojumus no anonīmas personas; - saņemt ziedojumus no juridiskām personām. Pants nosaka, ka skaidras naudas ziedojumi nekavējoties ir jāreģistrē kā ieņēmumi. 12 ⁶ . pantā noteikts, ka ar politiskās partijas nevar būt juridisko personu akcionāri. 12⁷. pantā noteikti partiju finansējumi no valsts budžeta. Par parlamentā	Iedzīvotāji var iesniegt likuma grozījumus par konkrētajai pašvaldībai saistošiem jautājumiem. Tā ir juridiski nesaistoša publiskā iniciatīva. ³ Ierosināšanai nepieciešams 1%. ⁴

¹ <https://www.riigiteataja.ee/en/eli/ee/Riigikogu/act/513012020001/consolide>

² <https://www.riigiteataja.ee/en/eli/ee/502062014001/consolide>

³ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/519217/IPOL_STU\(2015\)519217_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/519217/IPOL_STU(2015)519217_EN.pdf) 64.lpp.

⁴ [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD\(2005\)034-e](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD(2005)034-e) 31.lpp.

Valsts	Vispārīgs apraksts	Vēlētāju apvienības (VA)	Individuālais kandidāts (IK)	Partiju, VA un IK papildu nosacījumi	Finansēšana	Pašvaldību referendumi
					ievēlētas partijas finansējumu ir minēts panta 1.daļa, turklāt finansējums ir proporcionāls iegūtajām vietām parlamentā. Ja partija nav ievēlēta parlamentā, bet ieguvusi vismaz 1% no balsīm, tā gadā saņem 9,587 euro no valsts budžeta. Ja neievēlēta partija ieguvusi 4% no balsīm, tā gadā saņem 15,978 euro.	
Somija ⁵	Pēc 2020. gada datiem Somijā ir 294 pašvaldības. Somijas pašvaldību vēlēšanās var kandidēt <ul style="list-style-type: none"> – politiskās partijas vai – vēlētāju apvienības. 	Jēdzienam “vēlētāju apvienības” ir divas nozīmes. Pirmkārt, par VA apzīmē politisko partiju veidotas alianses, kuras angļu valodā apzīmē ar jēdzienu electoral alliances . Uz šīm apvienībām attiecas tādi paši noteikumi kā politiskajām partijām. Otrkārt, ir VA, kuras apzīmē ar jēdzienu constituency association . Lai kandidatūrai pieteiktu šādu vēlētāju apvienību, tai ir jāsatāv vismaz no 10 personām. Turklāt pašvaldībās, kurās iedzīvotāju skaits ir zem 1500, VA var kandidēt 3 cilvēku sastāvā, savukārt pašvaldībās ar	<i>Nav informācijas.</i>		Vēlēšanu finansēšanas akta ⁶ 4.panta 2.daļa nosaka, ka kandidātiem, apvienībām vai grupām, kuru uzdevums ir reklamēt kandidātu, pašvaldību vēlēšanās ir aizliegts saņemt finansējumu no viena finansētāja, ja šī summa pārsniedz 3000 euro . Tomēr šis ierobežojums neattiecas uz finansējumiem, kuri nāk no reģistrētām politiskajām partijām. [šis ierobežojums attiecas uz pašvaldību vēlēšanās pieteiktajiem kandidātiem, kā arī tikai uz vēlēšanu kampaņas laiku. Vēlēšanu kampaņas laiks sākas ne agrāk kā 6 mēnešus pirms vēlēšanu dienas, bet beidzas ne vēlāk kā 2 nedēļas pēc vēlēšanām]	Vietējo pašvaldību akta 30. sadaļa ⁹ nosaka, ka dome var ierosināt referendumu par pašvaldībām saistošiem jautājumiem. Referendums nav saistošs, turklāt tas ir konsultatīvs. 31.sadaļa nosaka, ka referenduma iniciatīvu var ierosināt 5% balsstiesīgo, bet dome izlemj, vai rīkot referendumu.

⁵ http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/162011/OM_2020_3.pdf?sequence=1&isAllowed=y

⁶ https://www.legislationline.org/download/id/5876/file/Finland_Act_Candidates_Election_Funding_2009_en.pdf

⁹ <https://vaalit.fi/documents/5430845/7533147/Finnish+Local+Government+Act.pdf/d3d76a98-7296-4d35-bda4-a43003a8432c/Finnish+Local+Government+Act.pdf>

Valsts	Vispārīgs apraksts	Vēlētāju apvienības (VA)	Individuālais kandidāts (IK)	Partiju, VA un IK papildu nosacījumi	Finansēšana	Pašvaldību referendumi
		1501 – 2000 iedzīvotājiem – VA vismaz 5 cilvēku sastāvā.			<p>Ja šis finansējums pārsniedz 800 euro no viena finansētāja, tad šis finansētājs ir jānorāda. Ja summa ir mazāka, norādīt finansētāju var tikai ar tā piekrišanu.</p> <p>Politisko partiju likuma 8b pantā⁷ norādīts, ka partija viena kalendārā gada ietvaros nedrīkst saņemt finansējumu virs 30 000 euro no viena finansētāja. [šis ir vispārīgais ierobežojums, kas attiecas tikai uz partijām]</p> <p>Politiskās partijas var finansēt arī ārvalstu privātpersonas.</p> <p>Partijām ir valsts finansējums. Finansējums katrai partijai ir atkarīgs no parlamenta vēlēšanās iegūto balsu skaita.⁸</p>	

⁷ https://www.legislationline.org/download/id/7850/file/Finland_Act_political_parties_1969_am2010_en.pdf

⁸ https://vaalit.fi/en/subsidies-to-parties?_cf_chl_jschl_tk__=6ef7eb0f9c06a06c4fc817abaf956778ba8cdb8f-1598888689-0-AbofZOIq7h0108c8Ddsb1DfTv91GO8jkdmgNY6_WuEjeI2f0pGrV68E0V5uxTHr6zzyPqaAkDFJ5WgARjdeAAIUcoz7Ncl67jJTk-YqD6PMRL7hHDh0SmCvBYQKdbLvD29sP_AwHchIIXP7YxL2Ys9_S_1tmWRbnynXzekJF04Lyj0GNDS1I6iRWAZnpEHNn7qoqu3sxhfsQFNwzX6WOA-BrrY623GR3jykWSzAaQso3Uk0oYP7g8hkPASByQSEzwvdzOxoPYWF8gC55N3r5dAyZPqXAtMwe0wAu1-R5bUkWp9MEZZjzAY-c7Z_ZKIGsmWiolP8JzrguJGVEVXLM

Valsts	Vispārīgs apraksts	Vēlētāju apvienības (VA)	Individuālais kandidāts (IK)	Partiju, VA un IK papildu nosacījumi	Finansēšana	Pašvaldību referendumi
Lietuva	Lietuvas pašvaldību vēlēšanās var kandidēt – politiskās partijas; – vēlētāju apvienības; – individuālie kandidāti	Atļauts (34.panta 1.punkts) ¹⁰ .	Lietuvas pašvaldību vēlēšanu likuma 34.panta 2.punkts pieļauj arī individuālos kandidātus, bet tikai pašvaldības mēra kandidatūrai. 34.panta 3.punkts nosaka, ka pašvaldības mēru var izvirzīt kandidatūrai politiskās partijas, vēlētāju apvienības un pats kandidāts tikai tad, ja šīs personas ir reģistrējušās kā politiskās kampaņas dalībnieks.	1) Vēlētāju apvienību un politisko partiju kandidātu sarakstā esošais kandidātu skaits nedrīkst būt mazāks par pusi no pašvaldību deputātu vietu skaita. Kandidātu skaits sarakstā arī nedrīkst būt divreiz lielāks par konkrētajā pašvaldībā nepieciešamo deputātu skaitu. 2) 34.panta 5.punkts nosaka 20% barjeru no vēlētāju skaita, bet ne mazāk kā 100 vēlētāju atbalstu, lai pašvaldības vēlēšanās tiktu ievēlēta partija, VA vai IK.	Lietuvas politisko partiju likuma 19.pants nosaka, ka politiskās partijas var finansēt tikai un vienīgi šādi avoti ¹¹ : 1) Partijas biedru nodevas 2) Valts budžeta apropriācijas 3) Ienākumi, kurus ar savām darbībām ieguvusi pati partija (piemēram, ziedojumi) 4) Aizdevumi no bankām, kuras reģistrētas Lietuvas Republikā, ES dalībvalstī vai kādā no EEZ valstīm. 5) Politiskās kampaņas laikā saņemtie finansējumi no fiziskām personām. 20.panta 5. punktā ir uzskaitījums, kā var izmantot valsts budžeta apropriācijas : 1) lai finansētu politisko kampaņu 2) lai atmaksātu aizdevumu, kuru izsniegusi reģistrētas bankas Lietuvas Republikā, ES dalībvalstī vai kādā no EEZ valstīm.	Ne konstitūcija, ne likums neparedz vietējos pašvaldību referendumus. Dome var paredzēt iedzīvotāju aptaujas par pašvaldībai saistošiem jautājumiem, bet šādas ataujas nav juridiski saistošas. ¹²

¹⁰ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.5883/aBMqEErpOI>

¹¹ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.604/QAXGfEIJxX>

¹² Ruus J. Democratic participation at the local level in post-communist states: Estonia, Latvia, Lithuania. In: Schiller T. Local Direct Democracy in Europe – a comparative overview. VS Verlag für Sozialwissenschaften: Springer Fachmedien Wiesbaden GmbH, 2011, p. 277.

Valsts	Vispārīgs apraksts	Vēlētāju apvienības (VA)	Individuālais kandidāts (IK)	Partiju, VA un IK papildu nosacījumi	Finansēšana	Pašvaldību referendumi
Polija	Polijas vēlēšanu kodeksa ¹³ 84. panta 4.punkts nosaka, ka pašvaldību vēlēšanās var kandidēt <ul style="list-style-type: none"> – politiskās partijas; – politisko partiju apvienības/ organizācijas; – vēlētāju apvienības 	Atļauts.	Atļauts.		Politisko partiju likuma 25. un turpmākajos pantos paredzētas valsts subsīdijas partijām. ¹⁴	Polijas konstitūcijas 170.pants paredz pašvaldību referendumus. Savukārt vietējo pašvaldību akts precizē, ka pastāv : <ul style="list-style-type: none"> - saistošie referendumi, lai atsauktu kādu no pašvaldības deputātiem pirms nākamajām vēlēšanām (attiecas arī uz mēra kandidatūru); - referendumi nodokļu jautājumos ; - fakultatīvie referendumi, lai lemtu par pašvaldībai saistošiem jautājumiem. Jebkāda veida referendums var notikt, ja iniciatīvu izteikuši vismaz 10 % pašvaldības iedzīvotāju. Arī dome var ierosināt referendumu, bet tikai referendumu par nodokļu jautājumiem un fakultatīvo referendumu par pašvaldībai saistošajiem jautājumiem. Referendumā jānobalso 30% iedzīvotāju, lai to uzskatītu par derīgu. ¹⁵
Čehija	Čehijā pastāv 3 veidi, kā kandidāti var kandidēt pašvaldību vēlēšanās ¹⁶ : <ul style="list-style-type: none"> - politiskās partijas ; - individuālie kandidāti; - individuālo kandidātu apvienības (VA); 	Atļauts. ¹⁷	Atļauts.	Nav informācijas par īpašiem nosacījumiem VA vai IK.	Partiju finansēšanas likuma grozījumā nr. 345/2010 Coll. paredzētas noteiktas summas, kuras finansē valsts, ja partija ievēlēta parlamentā vai pašvaldībā. ¹⁸	Atļauts. Pašvaldībās virs 3000 iedz. nepieciešami 30%, lai ierosinātu. ¹⁹

¹³ <https://www.legislationline.org/topics/country/10/topic/6>

¹⁴ https://www.legislationline.org/download/id/5599/file/Poland_PartyLaw_2008_en.pdf

¹⁵ Piasecki A. Twenty years of Polish direct democracy at the local level. In: Schiller T. Local Direct Democracy in Europe – a comparative overview. VS Verlag für Sozialwissenschaften: Springer Fachmedien Wiesbaden GmbH, 2011, p. 126– 137.

¹⁶ Jüptner P. Local Lists in the Czech Republic. In: Reiser M., Holtmann E. Farewell to the Party Model? Independent Local Lists in East and West European Countries. Wiesbaden: GWV Fachverlage GmbH, 2008, p. 26.

¹⁷ <https://www.mvcr.cz/mvcren/article/elections-election-to-municipal-councils-information-for-voters.aspx?q=Y2hudW09NA%3d%3d>

¹⁸ https://www.transparency.cz/wp-content/uploads/Vymetal_PoliticalFinancingCZ_212FINAL.pdf 9.lpp.

¹⁹ [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD\(2005\)034-e](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD(2005)034-e) 31.lpp.

Valsts	Vispārīgs apraksts	Vēlētāju apvienības (VA)	Individuālais kandidāts (IK)	Partiju, VA un IK papildu nosacījumi	Finansēšana	Pašvaldību referendumi
	- politika kustība;					
Beļģija	Pašvaldību vēlēšanās var kandidēt – politiskās partijas – un ar partijām nesaistīti individuālo kandidātu un VA saraksti. ²⁰	Domājams, ka atļauts. Piemēram, Briseles vēlēšanās kandidēt var ne tikai partijas, bet arī pilsoņi var veidot sarakstus pēc savas iniciatīvas. ²¹ (nav precīzi skaidrs, vai nevar veidot VA sarakstus).	Atļauts.	Kandidātu var par tādu uzskatīt, ja ir iesniegts uzrādīšanas akts. Šajā aktā ir uzskaitīti partijas vai apvienības kandidātu vārdi. Šādu aktu var iesniegt tikai tad, ja tas ir parakstīt ar vismaz 2 esošo domes deputātu apliecinājumu vai ja savākti vismaz 100 paraksti no iedz. pašvaldībā, kurā iedz. skaits ir 20 000 un vairāk, Ja skaits ir zem 20 000, tad vajag 50 parakstus. ²²	Beļģijas politisko partiju finansēšanas likuma 3. nodaļas 15. pants paredz valsts finansējumu partijām. ²³	Beļģijas konstitūcijas 41. pants paredz pašvaldību referendumus. ²⁴ Ierosināšanai nepieciešamo vēlētāju procentuālo skaitu rēķina katrai pašvaldībai atsevišķi.
Austrija	Austrijas konstitūcija paredz, ka pašvaldību vēlēšanās var kandidēt politiskās partijas, tomēr tā neaizliedz arī kandidēt IK, ja vēlēšanās nekandidē neviens partijas saraksts. ²⁵	<i>Nav informācijas.</i>	<i>Atļauts.</i>	Nosacījumi politisko partiju dibināšanai (nosaka Austrijas vēlēšanu akta 41. -43. daļa): Pašvaldību vēlēšanu kandidātu (politisko partiju) izvirzīšanai ir	Politisko partiju finansēšanas akta 2.sadaļas 3. pants paredz valsts finansējumu partijām. ²⁷	Atļauts.

²⁰ <https://orbi.uliege.be/bitstream/2268/206949/1/BRASILIA%20-%20The%20Belgian%20Electoral%20System.docx.pdf>

²¹ <http://elections2018.brussels/candidat/les-candidats/la-procedure-de-candidature>

²² <http://elections2018.brussels/candidat/les-candidats/la-procedure-de-candidature>

²³ https://www.legislationline.org/download/id/5873/file/Belgium_political_finance_law_1989_asof_2012_en.pdf

²⁴ https://www.dekamer.be/kvvcr/pdf_sections/publications/constitution/GrondwetUK.pdf

²⁵ [https://www.wikiwand.com/en/Municipality_\(Austria\)#/BVG](https://www.wikiwand.com/en/Municipality_(Austria)#/BVG)

²⁷ https://www.legislationline.org/download/id/7830/file/Austria_Political_Parties_Act_2012_am2013_en_de.pdf

Valsts	Vispārīgs apraksts	Vēlētāju apvienības (VA)	Individuālais kandidāts (IK)	Partiju, VA un IK papildu nosacījumi	Finansēšana	Pašvaldību referendumi
				<p>nepieciešams vismaz 3 Austrijas parlamenta apakšpalātas deputātu paraksti vai arī noteikts vēlētāju parakstu skaits attiecīgajā pašvaldībā (dažās pašvaldībās ir 100, dažās 200, 300, 400 un pat 500 nepieciešamo parakstu).²⁶</p> <p>450 euro depozīts partijai par katru reģistrāciju attiecīgā vēlēšanu apgabalā.</p> <p>Kandidātu skaits partijā nedrīkst pārsniegt pašvaldības deputātu mandātu skaitu.</p>		
Bulgārija	<p>Bulgārijas vēlēšanu kodeksa²⁸ 10.nodaļas 156.pants nosaka, ka pašvaldību vēlēšanās var kandidēt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - politiskās partijas - Apvienības/koalīcijas (coalitions) [nav 	<p>Nav informācijas. Ja pieņemam, ka ar vārdu “coalitions” apzīmē koalīciju kā apvienību (VA), tad atļauts. Piemēram, 157.p. 2. daļā ir teikts, ka arī politiskās partijas var apvienoties koalīcijās ar citu veidu apvienībām, bet ne kopā ar IK. Tātad, domājams, atļauts</p>	<p>Atļauts, bet 158.pants nosaka precīzi cilvēkus, kuri var startēt kā IK, proti, kandidāti, kuriem likums aizliedz pievienoties kādai politiskajai partijai vai apvienībai. Piemēram, tiesneši, prokurori utt. [pilns uzskaitījums redzams norādītajā pantā].</p>	<p>1275 euro depozīts partijai vai koalīcijai, proti, politisko partiju apvienībai vai VA, kā arī nepieciešams 2500 vēlētāju paraksti, kuri atbalsta partiju</p>	<p>Politisko partiju likuma 24. pants³⁰ nosaka, ka partijas nedrīkst saņemt anonīmus finansējumus, juridisku personu finansējumus, reliģisku organizāciju finansējumus, jebkādu citu valstu valdības finansējumus vai citas valsts piederošu uzņēmumu finansējumus.</p>	<p>Bulgārijas konstitūcijas 10. pants paredz vietējās jeb pašvaldību vēlēšanas.³¹ Lai ierosinātu referendumu, nepieciešams 25% .³² Referendumā aizliegts lemt par budžeta un nodokļu jautājumiem.</p>

²⁶ [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-PI\(2015\)021-bil](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-PI(2015)021-bil) 8.lpp.

²⁸ [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-REF\(2014\)025-e](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-REF(2014)025-e)

³⁰ https://www.legislationline.org/download/id/7832/file/Bulgaria_political_parties_act_2005_am2016_en.pdf

³¹ <https://www.wipo.int/edocs/lexdocs/laws/en/bg/bg033en.pdf>

³² [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD\(2005\)034-e](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD(2005)034-e)

Valsts	Vispārīgs apraksts	Vēlētāju apvienības (VA)	Individuālais kandidāts (IK)	Partiju, VA un IK papildu nosacījumi	Finansēšana	Pašvaldību referendumi
	precizēts - politisko partiju apvienības vai VA ?] - IK	kandidēt arī VA , kuras arī ir zem jēdziena “coalitions”.		50 euro depozīts IK, kā arī ne mazāk kā 1% atbalstītāju paraksti. ²⁹	25. pants nosaka, ka valsts finansējums partijām tiek sadalīts proporcionāli iegūtajām balsīm parlamenta vēlēšanās.	
Dānija	Pašvaldību vēlēšanās kandidātu sarakstus var pieteikt: - Partijas - Vietējo vēlētāju apvienības - IK ³³	Atļauts.	Atļauts.	Lai reģistrētu kandidātus pašvaldību vēlēšanās, kandidātiem vispirms ir nepieciešams konkrēts skaits vietējo pašvaldību vēlētāju paraksti (līdzīgi kā Lietuvā, Bulgārijā). Nepieciešamo parakstu skaits ir atkarīgs no tā, kurā reģionā atrodas pašvaldība (skaits svārstās no 25 – 300 parakstiem atkarībā no reģiona).	Partijām ir valsts finansējums. ³⁴	Atļauts (Dānijas vietējo un reģionālo vēlēšanu akta 11. a nodaļa ³⁵ ; Vietējo pašvaldību akta 2. nodaļas 9b un turpmākie panti ³⁶). Vietējo pašvaldību akta 2. nodaļas 9b panta 7.daļa nosaka, ka, ja pašvaldība vēlas rīkot referendumu, tai par referenduma saturu un datumu ir jāziņo Ekonomikas un iekšlietu ministrijai. Vietējais referendums var būt tikai konsultatīvs. ³⁷ Citu ierobežojumu nav.
Francija	Pašvaldībās, kurās iedzīvotāju skaits ir zem 1000, kandidēt var gan kā IK, gan grupējoties ³⁸ (nav precīzi pateikts, vai ar vārdu	Nav informācijas.	Atļauts pašvaldībās, kurās iedzīvotāju skaits ir zem 1000.	Pašvaldībās, kurās iedzīvotāju skaits ir virs 1000, katrā sarakstā ir jābūt vienāda skaita vīriešu un sieviešu kandidātu, savukārt	Pašvaldībās, kurās iedzīvotāju skaits ir zem 9000, kandidātiem nepastāv priekšvēlēšanu kampaņas finansēšanas ierobežojumi. Vienīgais ierobežojums ir ziedojumu/ dāvinājumu saņemšanas aizliegums no juridiskām personām. ⁴⁰	Francijas vietējās pārvaldes likums paredz gan konsultatīvus, gan lemjošus referendumus. Turklāt pašvaldību referendumi var būt gan juridiski saistoši, gan nesaistoši; tas ir atkarīgs no apstākļiem. Iedzīvotāji var ierosināt referendumu, ja savākti 20 % balsu. ⁴²

²⁹ [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-PI\(2015\)021-bil](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-PI(2015)021-bil) 18.lpp.

³³ <https://elections.sim.dk/media/18580/local-elections-oim-2017.pdf>

³⁴ https://www.legislationline.org/download/id/5875/file/Denmark_grants_political_parties_act_2006_en.pdf

³⁵ <https://elections.sim.dk/media/22543/local-and-regional-government-elections-act.pdf>

³⁶ <https://elections.sim.dk/media/22544/act-on-local-government.pdf>

³⁷ [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD\(2005\)034-e](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD(2005)034-e) 28.lpp.

³⁸ <https://www.vie-publique.fr/questions-reponses/269455-elections-municipales-quelques-cas-particuliers>

⁴⁰ <https://www.vie-publique.fr/eclairage/24030-municipales-2020-les-regles-de-financement-de-la-campagne-electorale>

⁴² Guérard S. Local referendum in France: a disappointing experience. In: Schiller T. Local Direct Democracy in Europe – a comparative overview. VS Verlag für Sozialwissenschaften: Springer Fachmedien Wiesbaden GmbH, 2011, p. 226 - 236.

Valsts	Vispārīgs apraksts	Vēlētāju apvienības (VA)	Individuālais kandidāts (IK)	Partiju, VA un IK papildu nosacījumi	Finansēšana	Pašvaldību referendumi
	“grupējoties” ir atļautas arī VA, vai tikai partijas).			pašvaldībām, kurās iedzīvotāju skaits ir zem 1000, šāds noteikums neattiecas. ³⁹	<p>Pašvaldībās, kurās iedzīvotāju skaits ir virs 9000, fiziska persona nevar finansēt vienu vai vairākus kandidātus virs 4600 <i>euro</i>.</p> <p>Francijas politiskās pārlicēbas un uzskatu likuma 26.pants⁴¹ nosaka, ka tikai fiziskas personas, kurām ir Francijas pilsonība vai kuras dzīvo Francijā, var ziedot/ dāvināt kandidātiem.</p> <p>Skaidras naudas finansējums nedrīkst pārsniegt 150 <i>euro</i>.</p> <p>Vienīgās juridiskās personas (JP) , kuras ir tiesīgas piedalīties kandidātu finansēšanā, ir politiskās partijas vai to apvienības.</p>	
Grieķija	Kandidēt pašvaldību vēlēšanās paredz arī IK. Tomēr praksē zem IK vai bieži redzama politisko partiju ietekme, tāpēc nevar apgalvot, ka IK ir pilnībā no politiskām partijām neitrāli. ⁴³	Nav informācijas.	Atļauts (gan parlamenta vēlēšanās, gan pašvaldību vēlēšanās)		Politisko partiju finansēšanas likums paredz, ka ir atļauti valsts finansējumi, turklāt valsts finansējums iedalās regulārajā un vēlēšanu finansējumā. Regulārais finansējums ir noteikta procentu likme no ikgadējā valsts budžeta, savukārt vēlēšanu finansējums ir valsts finansējums politiskajām partijām	Nav atļauti.

³⁹ <https://www.vie-publique.fr/questions-reponses/270079-10-questions-sur-les-municipales-2020>

⁴¹ <https://www.legifrance.gouv.fr/affichTexte.do?cidTexte=JORFTEXT000035567974&categorieLien=id>

⁴³ https://www.wikiwand.com/en/2014_Greek_local_elections#/Regions ; skatīt arī : https://www.wikiwand.com/en/2002_Greek_local_elections

Valsts	Vispārīgs apraksts	Vēlētāju apvienības (VA)	Individuālais kandidāts (IK)	Partiju, VA un IK papildu nosacījumi	Finansēšana	Pašvaldību referendumi
	Parlamenta vēlēšanās var startēt vai nu politiskās partijas, vai arī IK. ⁴⁴				parlamenta vēlēšanu vai ES vēlēšanu laikā. ⁴⁵	
Horvātija	Pašvaldību vēlēšanās atļauts kandidēt : - Partijām; - VA	Atļauts. Horvātijas vietējās un reģionālās pārvaldes locekļu vēlēšanas likums ⁴⁶ nosaka, ka pašvaldību vēlēšanās ir atļauts piedalīties no partijām neatkarīgiem vietējiem sarakstiem, kurus veido apvienojušies vēlētāji jeb VA.	Nav informācijas.		Politisko aktivitāšu un vēlēšanu kampaņu finansēšanas likuma 3. un tālākie panti paredz valsts finansējumu politiskajām partijām. ⁴⁷	Atļauts.
Itālija					Politisko partiju finansēšanas likums ļauj partijām saņemt valsts finansējumu. ⁴⁸	Pašvaldību referendumus paredz konstitūcijas 123., 132. un 133. pants. Itālijā pastāv gan lejošie, gan konsultatīvie pašvaldību referendumi. Lai ierosinātu lemjošos referendumus, nepieciešamais procentuālais skaits svārstās no 1.1 – 10% atkarībā no reģiona. Šāda tipa referendumos ir aizliegts lemt par: kādu no reģionālā likuma pantiem, jautājumus par budžetu un nodokļiem; jautājumus par EU tiesību aktiem. Pārsvarā konsultatīvos referendumus var ierosināt tikai dome, bet dažos reģionos ir atļauts konsultatīvā referendumu ierosināt arī noteiktam skaitam iedzīvotāju. ⁴⁹

⁴⁴ <https://www.ypes.gr/en/elections/national-elections/parliamentary-elections/electoral-rolls>

⁴⁵ https://www.legislationline.org/download/id/5878/file/Greece_Political_Funding_Act_2004_en.pdf

⁴⁶ <http://www.legislationline.org/documents/id/5847>

⁴⁷ https://www.legislationline.org/download/id/7833/file/CROATIA_Political_Activity_Electoral_Campaign_Financing_Act_2011_am2013_en.pdf

⁴⁸ https://www.legislationline.org/download/id/5880/file/Italy_Political_Finance_law_2012.pdf

⁴⁹ Uleri P. The institutionalisation of the referendum in the Italian political system: from the national to regional and local levels In: Schiller T. Local Direct Democracy in Europe – a comparative overview. VS Verlag für Sozialwissenschaften: Springer Fachmedien Wiesbaden GmbH, 2011, p. 75 – 115.

Valsts	Vispārīgs apraksts	Vēlētāju apvienības (VA)	Individuālais kandidāts (IK)	Partiju, VA un IK papildu nosacījumi	Finansēšana	Pašvaldību referendumi
Īrija	Īrijas vēlēšanu likums ⁵⁰ paredz, ka pašvaldību vēlēšanās var kandidēt: - Partijas ; - Ar partijām nesaistīti kandidāti (piemēram, VA) - IK	Atļauts	Atļauts	Gan VA, gan IK uz vēlēšanu biļetēm tiek atzīmēti kā ar partijām nesaistīti kandidāti. Ja vēlēšanās startē ar partijām nesaistīts kandidāts, iepriekš tam ir jāsaņem 15 cilvēku parakstu vai jāiemaksā 100 euro depozīts. (6.nodaļas 14. panta 7.daļa)	Kandidāts no konkrēta finansētāja maksimums var saņemt 1000 euro kalendārajā gadā. ⁵¹ Anonīmi finansējumi virs 100 euro nav atļauti Skaidras naudas finansējumi līdz 200 euro nav atļauti	Atļauti tikai konsultatīvi referendumi. ⁵²
Kipra	Kipras pašvaldību likuma ⁵³ 26.panta 1. daļā ir norādīts, ka pašvaldību vēlēšanās ir atļauts kandidēt individuāli vai koalīcijā. 26.p. 2.daļa nosaka, ka koalīciju var veidot: - partijas; - vairāku partiju apvienības; - IK; - IK koalīcijas / apvienības(līdzīgi VA)	Ja uzskatām ,ka IK koalīcija = VA, tad atļauts.	Atļauts	Kandidāts nevar kandidēt vienlaikus vairākās koalīcijās. Politiskajām partijām ir jāmaksā depozīts 430 euro par katru sarakstā reģistrēto kandidātu. ⁵⁴	Kipras politisko partiju likuma 4. pants nosaka, ka valsts finansējumu var saņemt gan politiskās partijas, kuras ievēlētas parlamentā, gan partijas, kuras nav parlamentā. ⁵⁵	Nav atļauti.

⁵⁰ <http://www.irishstatutebook.ie/eli/2009/act/4/section/15/enacted/en/html#sec15>

⁵¹ https://www.citizensinformation.ie/en/government_in_ireland/elections_and_referenda/local_elections/nomination_of_candidates_in_local_authority_elections.html

⁵² [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/519217/IPOL_STU\(2015\)519217_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/519217/IPOL_STU(2015)519217_EN.pdf)

⁵³ http://ucm.org.cy/wp-content/uploads/The_Municipalities_Law_en.pdf

⁵⁴ [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-PI\(2015\)021-bil](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-PI(2015)021-bil) 28.lpp.

⁵⁵ <http://aceproject.org/ero-en/regions/europe/CY/cyprus-the-political-parties-law-2012/>

Valsts	Vispārīgs apraksts	Vēlētāju apvienības (VA)	Individuālais kandidāts (IK)	Partiju, VA un IK papildu nosacījumi	Finansēšana	Pašvaldību referendumi
Malta	Vietējo pašvaldību aktā norādītas ir tikai politiskās partijas, bet jēdziens ir plašāks. Plašais partiju jēdziens izskaidro to, ka vecākos Maltas Universitātes pētījumos ⁵⁶ norādīts, ka nav īpašu barjeru, kas liegtu kandidēt pašvaldību vēlēšanās.	Domājams, ka atļauts. Nav sīkāku noteikumu, ko saprot ar jēdzienu politiskā partija, jo likums paredz ļoti plašu jēdzienu.	Domājams, ka atļauts. Ielasāms zem tā paša jēdziena “politiskā partija”, jo vispārējo vēlēšanu akts paredz arī vienas personas kandidatūru zem viena saraksta.	<p>Vispārējo vēlēšanu akts⁵⁷ un vietējo pašvaldību akts⁵⁸ ar jēdzienu “politiskās partijas” saprot personu vai personu apvienību, kura kandidē vēlēšanās zem viena nosaukuma. Sīkāku noteikumu nav.</p> <p>Vecākos pētījumos norādīts, ka vienīgais nosacījums, lai kandidētu partija ir 1) sevis nominēšana un 4 vēlētāju paraksti 2) depozīts 100 dolāru apmērā, ko atmaksā, ja kandidāts iegūst 10% lielu atbalstu.⁵⁹</p>	<p>Politisko partiju finansēšanas akta 33.pants⁶⁰ nosaka, ka partijas var akceptēt finansējumu no partijas pārstāvjiem.</p> <p>34.pantā ir uzskaitīti gadījumi, kad partijām ir aizliegts saņemt finansējumu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - no anonīmas personas; - no anonīmas personas, kura ir anonīma trešajām personām, pat ja partijai ir zināms anonīmais finansētājs; - no finansētāja, kas viena kalendārā gada laikā partiju ir finansējis virs 25000 <i>euro</i>; - no fondiem, kuru patiesā labuma guvējs nav identificējams. <p>37.pants nosaka, ka partijām ir jāfiksē tikai tie finansējumi, kuri pārsniedz 500 <i>euro</i>, turklāt arī tādi finansējumi, kuri nepārsniedz 500 <i>euro</i>, bet finansējums nāk no viena avota, kurš jau ir pārsniedzis šo summu.</p> <p>38.pants nosaka, ka par finansējumiem virs 7000 <i>euro</i> ir jāveido atskaite ar atsauci uz finansētāju.</p>	Atļauts. Nepieciešami 10%, lai ierosinātu. ⁶¹

⁵⁶ https://www.um.edu.mt/_data/assets/pdf_file/0011/179912/2pty.pdf

⁵⁷ <http://justiceservices.gov.mt/DownloadDocument.aspx?app=lom&itemid=8824&l=1>

⁵⁸ <http://justiceservices.gov.mt/DownloadDocument.aspx?app=lom&itemid=8833&l=1>

⁵⁹ https://www.um.edu.mt/_data/assets/pdf_file/0011/179912/2pty.pdf

⁶⁰ <http://justiceservices.gov.mt/DownloadDocument.aspx?app=lom&itemid=12345&l=1>

⁶¹ [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD\(2005\)034-e](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD(2005)034-e)

Valsts	Vispārīgs apraksts	Vēlētāju apvienības (VA)	Individuālais kandidāts (IK)	Partiju, VA un IK papildu nosacījumi	Finansēšana	Pašvaldību referendumi
Luksemburga	Pašvaldību vēlēšanās var startēt ⁶² : - Partijas; - VA; - IK	Atļauts.	Atļauts tikai pašvaldībās, kurās iedzīvotāju skaits ir zem 3000.	Nav īpašu nosacījumu.	Politisko partiju finansēšanas akta 2.pants nosaka, ka partijas, kuras iesniegušas sarakstus 4 vēlēšanu apgabalos parlamenta vēlēšanās un kuras piedalījušās ES vēlēšanās, un kuras ieguvušas 2% piedalījušos vēlētāju atbalstu (kopā rēķinot abas vēlēšanas), no valsts saņem 100 000 EUR. Papildus partijas saņem 11 500 EUR par katru iegūto 1% no balsīm parlamenta vēlēšanās un papildus 11 500 EUR par katru iegūto 1% no balsīm ES vēlēšanās. ⁶³	Pašvaldību referendumi nav juridiski saistoši, turklāt, lai rīkotu referendumu, nepieciešams 10 % parakstu. ⁶⁴
Nīderlande	Parlamenta vēlēšanās un reģionālajās vēlēšanās var kandidēt tikai politiskās partijas, savukārt pašvaldību vēlēšanās arī IK. ⁶⁵	Nav atļauts.	Atļauts tikai pašvaldību vēlēšanās	Depozīts partijām ir 225 <i>euro</i> (Nīderlandes vēlēšanu likuma G nodaļa) ⁶⁶	Politiskajām partijām Ir valsts finansējums. ⁶⁷	Pašvaldības var rīkot referendumus, bet to lēmums nav saistošs. ⁶⁸
Portugāle	Pašvaldību vēlēšanās var kandidēt: - Politiskās partijas	Atļauts.	Nav informācijas.		VA un politiskajām partijām finansēšanas jautājumos ir vienādi noteikumi. ⁷⁰	Portugāles konstitūcijas 240.pants paredz vietējos referendumus, ⁷¹ tomēr dome pieņem lēmumu, vai referendumu rīkot. ⁷²

⁶² <https://guichet.public.lu/en/citoyens/citoyennete/elections/elections-communales/candidat-elections-communales.html>

⁶³ <https://gouvernement.lu/en/systeme-politique/partis-politiques.html>

⁶⁴ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/519217/IPOL_STU\(2015\)519217_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/519217/IPOL_STU(2015)519217_EN.pdf) 64.lpp.

⁶⁵ <https://nimd.org/wp-content/uploads/2015/02/Dutch-Political-System.pdf>

⁶⁶ https://www.iamexpat.nl/app/webroot/upload/files/Topics/Expat-page/Official-issues/Dutch_Elections_Act%20-%20IamExpat_nl.pdf

⁶⁷ http://europam.eu/data/mechanisms/PF/PF%20Laws/Netherlands/Netherlands_Law%20on%20financing%20of%20political%20parties_2013_amended2016.pdf

⁶⁸ <https://nimd.org/wp-content/uploads/2015/02/Dutch-Political-System.pdf>

⁷⁰ Maria Antónia Pires de Almeida. Independents and Citizen's Groups in Portuguese Municipalities. In: Reiser M., Holtmann E. Farewell to the Party Model? Independent Local Lists in East and West European Countries. Wiesbaden: GWV Fachverlage GmbH, 2008, p. 242.

⁷¹ <https://dre.pt/part-iii> 63

⁷² [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/519217/IPOL_STU\(2015\)519217_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/519217/IPOL_STU(2015)519217_EN.pdf)

Valsts	Vispārīgs apraksts	Vēlētāju apvienības (VA)	Individuālais kandidāts (IK)	Partiju, VA un IK papildu nosacījumi	Finansēšana	Pašvaldību referendumi
	<ul style="list-style-type: none"> - Politisko partiju apvienības - VA⁶⁹ 					Ierosināšanai nepieciešamo vēlētāju procentuālo skaitu rēķina katrai pašvaldībai atsevišķi.
Rumānija	<p>No partijām neatkarīga kandidatūra ir pieļaujama pašvaldību vēlēšanās(nav precīzi pateikts par VA vai IK).</p> <p>Arī parlamenta vēlēšanās ir iespēja kandidēt neatkarīgi no partijām. Tādā gadījumā kandidātam ir nepieciešams 1% vēlētāju atbalsts.</p>	Nav informācijas.	Nav informācijas.	No partijām neatkarīga kandidatūra ir iespējama, ja iegūts vismaz 1% vēlētāju atbalsts.	Politisko partiju finansēšanas likuma 3. un 14 pants nosaka, ka partijām ir valsts finansējums. ⁷³	Atļauts.
Slovākija	<p>Slovākijas pašvaldību vēlēšanu likuma 16.nodaļa⁷⁴ nosaka, ka vēlēšanās var kandidēt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - politiskās partijas; - IK 	<i>Nav atļauts.</i>	Atļauts (39.nodaļas 2. daļas e) un f) apakšpunktos , kā arī 16.nodaļā)	Politiskajām partijām nav īpašu nosacījumu, bet politisko partiju likuma 6. nodaļas 4.daļā ⁷⁵ minēts, ka, lai reģistrētu politisko partiju, reģistrācijas dokumentiem jāpievieno 10 000 pilsoņu parakstu.	Partijām ir valsts finansējums. ⁷⁶	<p>Pastāv konsultatīvie un lemjošie pašvaldību referendumi.</p> <p>Tikai dome var ierosināt referendumu 3 gadījumos:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pašvaldību teritorijas jautājumos; - Ja par to lemj pati dome; - Ja 30 % pašvaldības iedzīvotāju parakstījuši petīciju, lai notiktu referendums. <p>Pastāv arī saucamā “atsaukšanas balss”, kas nozīmē, ka iedzīvotāji var atsaukt pašvaldības mēru no tā amata. Referendumu par mēra atsaukšanu no amata rīko, ja par to lemj dome vai ja par to parakstās 30% iedzīvotāju.⁷⁷</p>

⁶⁹ Maria Antónia Pires de Almeida. Independents and Citizen's Groups in Portuguese Municipalities. In: Reiser M., Holtmann E. Farewell to the Party Model? Independent Local Lists in East and West European Countries. Wiesbaden: GWV Fachverlage GmbH, 2008, p. 234.

⁷³ https://www.legislationline.org/download/id/4832/file/Romania_PartyFinance_2006.pdf

⁷⁴ <http://www.legislationline.org/documents/action/popup/id/15815>

⁷⁵ https://www.legislationline.org/download/id/4200/file/3.%20SVK%20Act%20on%20Political%20Parties_2005_en.pdf

⁷⁶ http://europam.eu/?module=country-profile&country=Slovakia#info_PP

⁷⁷ Láštic E. Slovakia – restricted direct democracy in local politics. In: Schiller T. Local Direct Democracy in Europe – a comparative overview. VS Verlag für Sozialwissenschaften: Springer Fachmedien Wiesbaden GmbH, 2011, p. 237 – 244.

Valsts	Vispārīgs apraksts	Vēlētāju apvienības (VA)	Individuālais kandidāts (IK)	Partiju, VA un IK papildu nosacījumi	Finansēšana	Pašvaldību referendumi
Slovēnija	Slovēnijas vietējo pašvaldību vēlēšanu likuma 41.pants ⁷⁸ paredz, ka pašvaldību vēlēšanu komisija var apstiprināt IK un kandidātu sarakstus. 48.pants paredz politiskās partijas . 72. un 73. pants paredz VA .	Atļauts (72. un 73.pants)	Atļauts (41. un 48. pants)	VA vai IK nav īpašu noteikumu.	Politiskajām partijām ir valsts finansējums. ⁷⁹	Pastāv lemjošie un konsultatīvie referendumi. Referendums notiek, ja mērs vai dome deputāti izsaka iniciatīvu; pēc tam jāiegūst deputātu absolūtais vairākums, lai referendums notiktu. Referendums notiek arī pēc iedzīvotāju iniciatīvas, ja par to lemj vismaz 5%. Referendumā nevar lemt jautājumus par budžetu, nodokļiem un jautājumiem, kas nonāktu pretrunā ar konstitūciju. ⁸⁰
Spānija	Pašvaldību vēlēšanās var kandidēt : - Partijas; - VA ⁸¹	Atļauts.	Nav informācijas.		Politiskajām partijām ir valsts finansējums, kura lielums atkarīgs no vēlēšanās iegūto vietu skaita. ⁸²	Konstitūcijas 151.pants paredz pašvaldību referendumus, ⁸³ bet nepieciešama ir arī valsts valdības akcepts. ⁸⁴
Ungārija	Pašvaldību vēlēšanās atļauts kandidēt ⁸⁵ : - Politiskajām partijām; - VA ; - IK	Pašvaldības mēra amata kandidāts var kandidēt no VA.	Pašvaldības mēra amata kandidāts var kandidēt kā IK.	IK, lai startētu vēlēšanās, ir jāiegūst vismaz 1% vēlētāju atbalsts/paraksti.	Politisko partiju darbības organizēšanas un finansēšanas akta 4.nodaļas 4.pants nosaka, ka politiskās partijas ienākumus veido partijas biedru veiktās iemaksas, valsts subsīdijas, juridisko personu iemaksas, fizisku personu finansējumi. [2016. gada veiktajā pētījumā secināts, ka partiju finansējumu lielākoties (gandrīz 90%) nosaka valsts subsīdijas.	Ungārijas referendumu akta 32.pants ⁸⁷ paredz, ka vietējie jeb pašvaldību referendumi (local referendum) nevar būt par budžetu vai gadskārtējiem finanšu pārskatiem; par nodokļiem; par pašvaldības deputātu atlaišanu. Paredzēti gan lemjošie, gan konsultatīvie referendumi 34.p. nosaka, ka vietējo referendumu var ierosināt : 1) ¼ daļa no visiem pašvaldības deputātiem/pārstāvjiem;

⁷⁸ https://www.legislationline.org/download/id/7769/file/Slovenia_law_local_elections_1993_am1995_en.pdf

⁷⁹ <http://europam.eu/?module=country-profile&country=Slovenia>

⁸⁰ Nežmah B. Direct democracy in Slovenia – poor practice at the local level. In: Schiller T. Local Direct Democracy in Europe – a comparative overview. VS Verlag für Sozialwissenschaften: Springer Fachmedien Wiesbaden GmbH, 2011, p. 245 – 253.

⁸¹ <http://www.legislationline.org/documents/action/popup/id/21440>

⁸² <http://europam.eu/?module=country-profile&country=Spain>

⁸³ <https://www.boe.es/legislacion/documentos/ConstitucionINGLES.pdf>

⁸⁴ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/519217/IPOL_STU\(2015\)519217_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/519217/IPOL_STU(2015)519217_EN.pdf)

⁸⁵ <https://www.valasztas.hu/helyi-onkormanyzati-valasztasok2>

⁸⁷ https://www.legislationline.org/download/id/7685/file/Hungary_Act_referendums_2013_en.pdf

Valsts	Vispārīgs apraksts	Vēlētāju apvienības (VA)	Individuālais kandidāts (IK)	Partiju, VA un IK papildu nosacījumi	Finansēšana	Pašvaldību referendumi
					<p>Finansējums no citiem avotiem pārsvarā nesasniedz pat 10%.] ⁸⁶</p> <p>5.pants nosaka konkrēti jautājumus par valsts budžeta sadali partijām. 1) valsts finansējums konkrētai partijai ir atkarīgs no saņemtajām balsīm pašvaldību un parlamenta vēlēšanās. 2) Partijas, kuras vēlēšanās nav saņēmušas vismaz 1% atbalstu, nesaņem subsīdijas. 3) No visa valstī atvēlētā gadskārtējā budžeta, kas nepieciešams partiju finansēšanai, 25% tiek atvēlēti partijām, kuras ievēlētas parlamentā</p> <p>4) No visa valstī atvēlētā gadskārtējā budžeta, kas nepieciešams partiju finansēšanai, 25% tiek atvēlēti partijām, kuras ievēlētas nacionālā līmenī, proti, parlamentā vai pašvaldībā (subsīdijas tiek sadalītas līdzīgi/ proporcionāli)</p>	<p>2) konkrēts skaits vēlētāju. Skaits ir atšķirīgs katrā pašvaldībā. To nosaka pašvaldības izdots dekrēts. Tomēr šis skaits nedrīkst būt zemāks par 10 % un augstāks par 25 % no referendumā piedalīties tiesīgo kopskaita.</p> <p>35.p. noteikts, ka referendumā iniciatīvas ierosināšanu var organizēt:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) politiska partija; 2) fiziska persona, kurai ir tiesības piedalīties vēlēšanās 3) jebkura organizācija
Vācija	<ul style="list-style-type: none"> - Politiskās partijas - Individuālie kandidāti - Vietējie saraksti (<i>local list</i>) 	Vācijas pašvaldību vēlēšanās ir atļauts kandidēt vietējiem sarakstiem (<i>local list</i>), kas nav IK, kā arī šie saraksti nav saistīti ar politiskajām partijām un uz tiem neattiecas politisko partiju likums. Vietējie saraksti ir ilgtermiņa veidojums, proti, vidējais vietējā	IK ir atļauts kandidēt tikai 5 Vācijas federālajās zemēs.	Mūsdienās 5% barjera ir palikusi tikai 4 federālajās zemēs, lai tiktu ievēlēts konkrēts vietējais saraksts.	<p>Politisko partiju likuma 18.panta 2.daļa⁸⁹ nosaka, ka maksimālais jeb absolūtais gadskārtējais limits, kāds var tikt atvēlēts politisko partiju finansēšanai no valsts budžeta, nevar pārsniegt 133 miljonus euro.</p> <p>18.p. 3.daļā minēts, ka politiskās partijas var saņemt :</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Pašvaldībās ir atļautas iedzīvotāju iniciatīvas. Tajās iedzīvotāji domei iesniedz ierosinājumus/ priekšlikumus. Ja dome neakceptē, jautājums ir izlemjams pašvaldības iedzīvotāju nobalsošanā. 2) Iedzīvotāji var pieprasīt referendumu, ja neatbalsta domes lēmumu. <p>Pirmajā un otrajā punktā minētajai referendumā ierosināšanai nepieciešamais skaits atšķiras katrā pašvaldībā un svārstās no 5 – 30 %.</p>

⁸⁶ <https://transparency.hu/wp-content/uploads/2016/02/Total-Eclipse-Campaign-Spending-in-Hungary-Study.pdf>

⁸⁹ <https://www.bundestag.de/resource/blob/189734/2f4532b00e4071444a62f360416cac77/politicalparties-data.pdf>

Valsts	Vispārīgs apraksts	Vēlētāju apvienības (VA)	Individuālais kandidāts (IK)	Partiju, VA un IK papildu nosacījumi	Finansēšana	Pašvaldību referendumi
		saraksta pastāvēšanas laiks Vācijā ir 20 gadi. Vidējais dalībnieku skaits uz vienu vietējo sarakstu Vācijā aptuveni ir 56 personas. ⁸⁸			- 0,70 euro par katru iegūto balsi (ja partija iegūst virs 4 miljoniem balsu, likme pieaug un ir 0,85 euro par balsi) - 0,38 euro par katru saņemto 1 EUR no tādiem finansēšanas avotiem kā partijas dalībnieku nodevām, ievēlētu ierēdņu iemaksām un likumīgi iegūtiem finansējumiem no citiem avotiem (šeit tiek ņemts vērā tikai fizisku personu finansējums, kas pārsniedz 3,300 euro.	3) Domes deputāti var ierosināt referendumu par pašvaldībām saistošiem jautājumiem (šāda kārtība pastāv 10 federālajās zemēs). ⁹⁰
Zviedrija	Pašvaldību vēlēšanās var kandidēt tikai politiskās partijas. Nav nosacījumu politisko partiju dibināšanai, ⁹¹ proti, Zviedrijā nav viena likuma, kurā būtu regulēta politisko partiju dibināšanas procedūra, taču dažus nosacījumus var atrast Zviedrijas vēlēšanu likumā. ⁹²	Nav.	Nav.		Partijām ir valsts finansējums. ⁹⁴ Finansējums partijām atšķiras, jo tiek ņemtas vērā vēlēšanās iegūtās balsis. Valsts finansējumu partija nesaņem, ja partijas saņēmušas un pieņēmušas anonīmu finansētāju ziedojumus.	Pašvaldību referendumi ir tikai konsultatīvi. Pašvaldības pašas nosaka, kad un vai referendums notiks. ⁹⁵ Referenduma iniciatīva var nākt arī no 10% iedzīvotāju. ⁹⁶

⁸⁸ Göhlert S., Holtmann E., Krappidel A., Reiser M. Independent Local Lists in East and West Germany In: Reiser M., Holtmann E. Farewell to the Party Model? Independent Local Lists in East and West European Countries. Wiesbaden: GWV Fachverlage GmbH, 2008, p. 125 - 145.

⁹⁰ Schiller T. Local direct democracy in Germany – varieties in a federal state. In: Schiller T. Local Direct Democracy in Europe – a comparative overview. VS Verlag für Sozialwissenschaften: Springer Fachmedien Wiesbaden GmbH, 2011, p. 54 – 74.

⁹¹ <http://aceproject.org/ero-en/regions/europe/SE/sweden-elections-in-sweden-guide> 7.lpp.

⁹² [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2012/462512/IPOL-AFCO_ET\(2012\)462512_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2012/462512/IPOL-AFCO_ET(2012)462512_EN.pdf) 41.lpp.

⁹⁴ <http://europam.eu/?module=country-profile&country=Sweden>

⁹⁵ <http://aceproject.org/ero-en/regions/europe/SE/sweden-elections-in-sweden-guide> 3.lpp.

⁹⁶ Kaufmann B. Sweden: Better late than never. Towards a stronger initiative right in local politics. In: Schiller T. Local Direct Democracy in Europe – a comparative overview. VS Verlag für Sozialwissenschaften: Springer Fachmedien Wiesbaden GmbH, 2011, p. 263.

Valsts	Vispārīgs apraksts	Vēlētāju apvienības (VA)	Individuālais kandidāts (IK)	Partiju, VA un IK papildu nosacījumi	Finansēšana	Pašvaldību referendumi
	<p>Zviedrijas vēlēšanu likumā norādīts, ka uz katrām vēlēšanām (parlamenta, pašvaldību vai Eiropas Parlamenta) partijai ir jāiesniedz pieteikums Centrālajai vēlēšanu komisijai (<i>Central Election Authority</i>). Likuma 2.nodaļas 3. pants nosaka, ka, ja partija jau nav ievēlēta parlamentā, domē vai Eiropas parlamentā, tad, lai piedalītos vēlēšanās, partijai kopā ar pieteikumu ir nepieciešams iesniegt dokumentu, kurā ir ir norādīts konkrēts skaits parakstu.</p> <p>Ja kandidē parlamenta (<i>Riksdag</i>) vēlēšanās, tad kopā ar pieteikumu jānorāda 1500 vēlēt tiesīgo parakstu.</p> <p>Ja kandidē pašvaldību vēlēšanās, tad nepieciešams 150 parakstu. Ja partija kandidē Eiropas Parlamentā, tad 1500 parakstu.⁹³</p>					

⁹³ [https://www.legislationline.org/download/id/7772/file/Sweden Election Act 2005 am2014 en.pdf](https://www.legislationline.org/download/id/7772/file/Sweden_Election_Act_2005_am2014_en.pdf)